

EGE BÖLGESİ SANAYİ ODASI

MECLİS TOPLANTISI

Ender YORGANCILAR
Yönetim Kurulu Başkanı

28 Mayıs 2018

YILIN İKİNCİ YARISININ ANA BELİRLEYİCİLERİ

1. Merkez Bankası'nın müdahalede gecikmesi,
2. Enflasyondaki artış ve bu artışın devam edeceği yönündeki beklentiler,
3. Cari açığın, hem yüksek olması hem de petrol fiyatlarındaki artışa bağlı olarak yükselmesi,
4. Bütçe dengelerindeki bozulma,
5. Dolar endeksinde yükseliş,
6. Dış borç geri ödemelerinin Nisan-Mayıs ayında yoğunlaşması,
7. Bölgesel yani jeopolitik risklerin artması,
8. 12-13 Haziran tarihindeki FED toplantısından faiz artışı beklentisi,
9. Döviz rezervlerinde azalma,
10. Ara malı ithalatında dışa bağımlılığımız,
11. Erken seçim ve sonrasına ilişkin siyasi belirsizlikler,
12. Açık pozisyonlarını kapatmak veya tasarruf amaçlı içerde dövize olan talep,
13. Küresel düzeyde spekülasyonun gelişmiş ülkelere doğru geri çekilmeye başlaması

YÜKSELEN KUR KARŞISINDA NE YAPILDI?

2 Ocak 2018 \$ 3,77

OVP 2018 \$ 3,73 2019 3,92

TCMB

SONUÇ

Dolar 4,57

Euro 5,33

EXİMBANK

16 Mayıs 2018: Ortalama \$ 4.39

Piyasalarda gözlenen sağlıksız fiyat oluşumlarının yakından takip edildiği ve gerekli adımların atılacağı ilan edildi.

23 Mayıs 2018: Ortalama \$ 4.58 (Gün içinde 4.92'ye çıktı)

Geç Likidite Penceresi uygulaması çerçevesinde, borç verme faiz oranı yüzde 13,5'ten yüzde 16,5'e yükseltildi.

24 Mayıs 2018: Ortalama \$ 4.85

2018 yılı boyunca vadeli döviz satım pozisyon tutarının ulaşabileceği üst sınır 10 milyar ABD doları olarak belirlendi.

25 Mayıs 2018: Ortalama \$ 4.70

İhracat ve döviz kazandırıcı hizmetler reeskont kredilerinin, kredinin vadesinde ödenmesi halinde, ABD doları için 4,20, Euro için 4,90, İngiliz Sterlini için 5,60 kuru kullanılarak Türk lirası olarak yapılabilmesine olanak tanındı.

28 Mayıs 2018: Ortalama \$ 4,65

1 Haziran itibari ile 1 haftalık vadeli repo ihale faiz oranı 16.50 olan politika faiz oranına eşitlenerek, sadeleştirmeye gidilmiştir.

- 1. Döviz kredileri, doğrudan döviz olarak veya kredi tutarının Türk Lirasına dönüştürülmesi suretiyle kullanılabilir.**
- 2. TCMB Reeskont Kredileri haricindeki tüm döviz cinsinden kullanılan krediler Türk Lirası haricinde döviz olarak da kullanılabilir.**
- 3. Bugün itibari ile; Euro cinsinden yüzde Euribor+3,25 toplam 5 yıl vadeli bir kredi penceresi açıldı.**

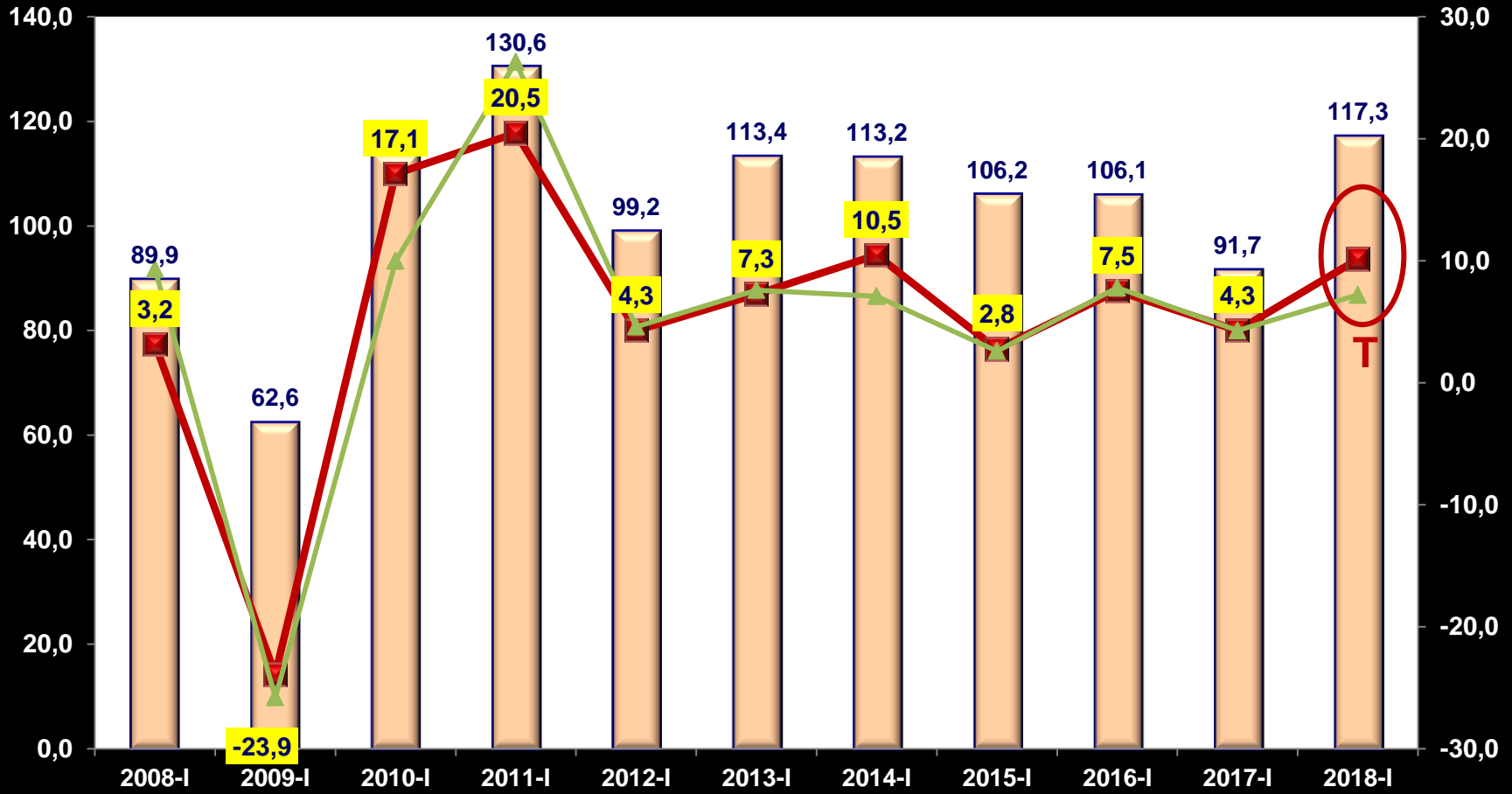
- 1) Piyasa-Merkez Bankası ayrışması giderilmelidir.
- 2) Enflasyonun düşürülmesi ile ilgili tedbirler alınmalıdır.
- 3) Kalıcı çözüm için, ithalat bağımlılığını düşürecek şekilde üretim yapısında dönüşüm sağlayacak önlemler hayata geçirilmelidir. 100 dolarlık ihracatın 60 doları ithalat ise bu sürdürülemez.
- 4) Makro ekonomik istikrar için reformlara odaklanılmalıdır.
- 5) Bütçe açığının kontrolden çıkması engellenmelidir.
- 6) Maliye bir yıllık borçlanma ve itfa programını açıklamalıdır.
- 7) Döviz kazandırıcı işlemler desteklenmelidir.
- 8) Sanayi ve tarımsal üretimde enerji maliyetleri ÖTV indirimi ile düşürülmelidir.
- 9) Olağanüstü hal kapsamı yeniden değerlendirilmeli, Adalet reformu gündeme alınmalıdır.
- 10) Bürokraside liyakat ve performans temelli kariyer sistemi yerleştirilmelidir.
- 11) AB ile ilişkiler yeniden hız kazanmalı, Britanya'nın ayrılıyor olması fırsata dönüştürülmelidir.
- 12) Suriyeli sığınmacılar ve Suriye sorununun çözümüne kalıcı çözüm üretilmelidir.

EKONOMİK GÖSTERGELER	2017/İ	2018/İ	DEĞİŞİM (%)
Teşvikli Yatırımlar (Milyon TL)	24.993	43.939	75,8
İmalat Sanayi Üretim Endeksi	99,8	109,8	10,0
Kapasite Kullanım Oranı (%)	76,8	77,9	1,4
PMI	50,2	54,4	8,4
Sanayi Ciro Endeksi	122,7	153,3	24,9
Ekonomi Güven Endeksi	91,5	102,7	12,2
Yİ ÜFE (%)	15,1	13,4	-11,1
Protesto Edilen Senet Tutarı (Milyon TL)	3.097	3.224	4,1
Dolar	3,69	3,81	3,3
İşsizlik Oranı (%) (Oca.-Şub.)	10,7	12,8	19,6

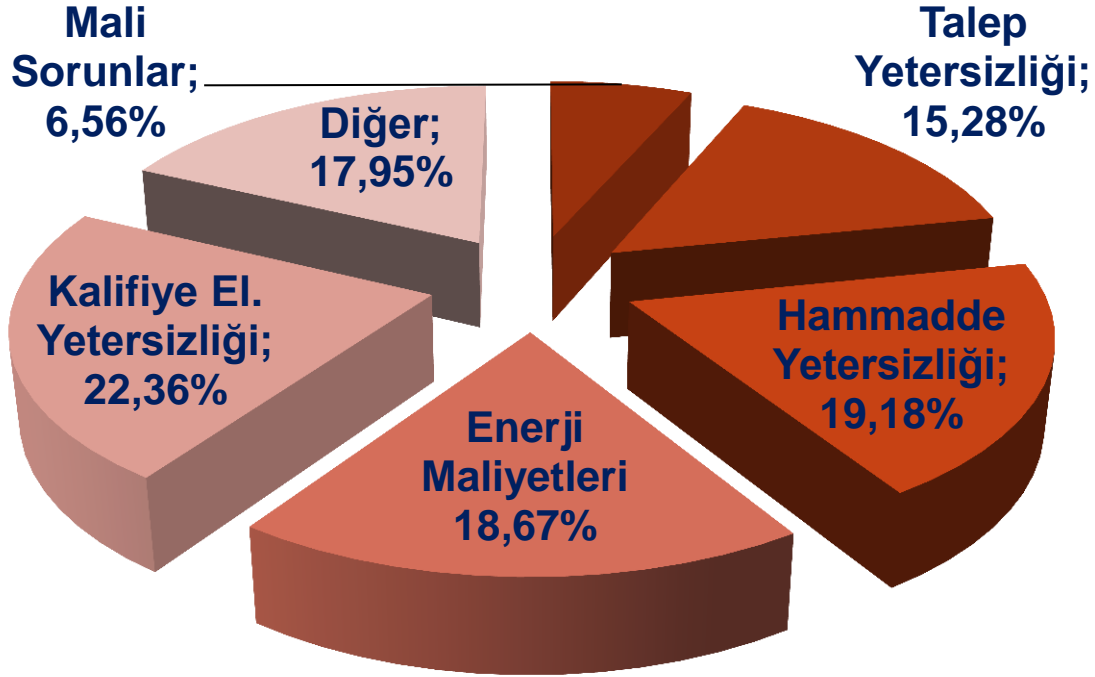
EBSO İMALAT SANAYİ DURUM ENDEKSİ

2018 I.ÇEYREK

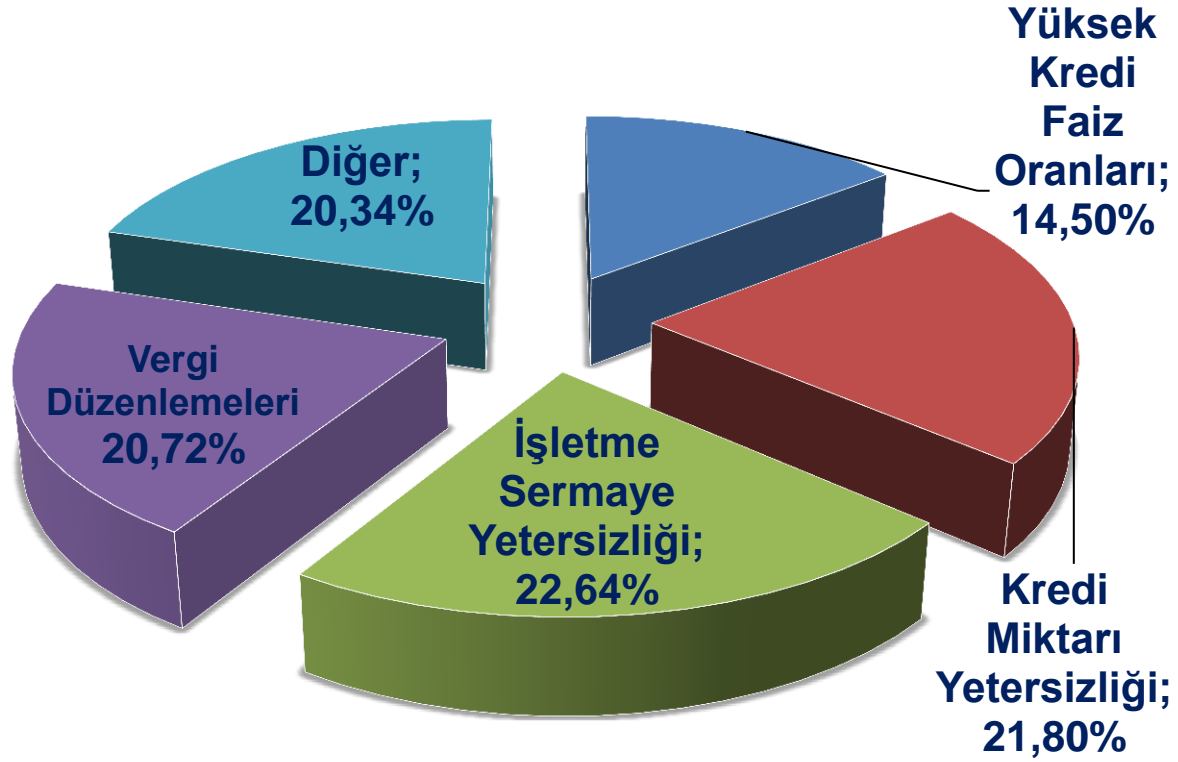

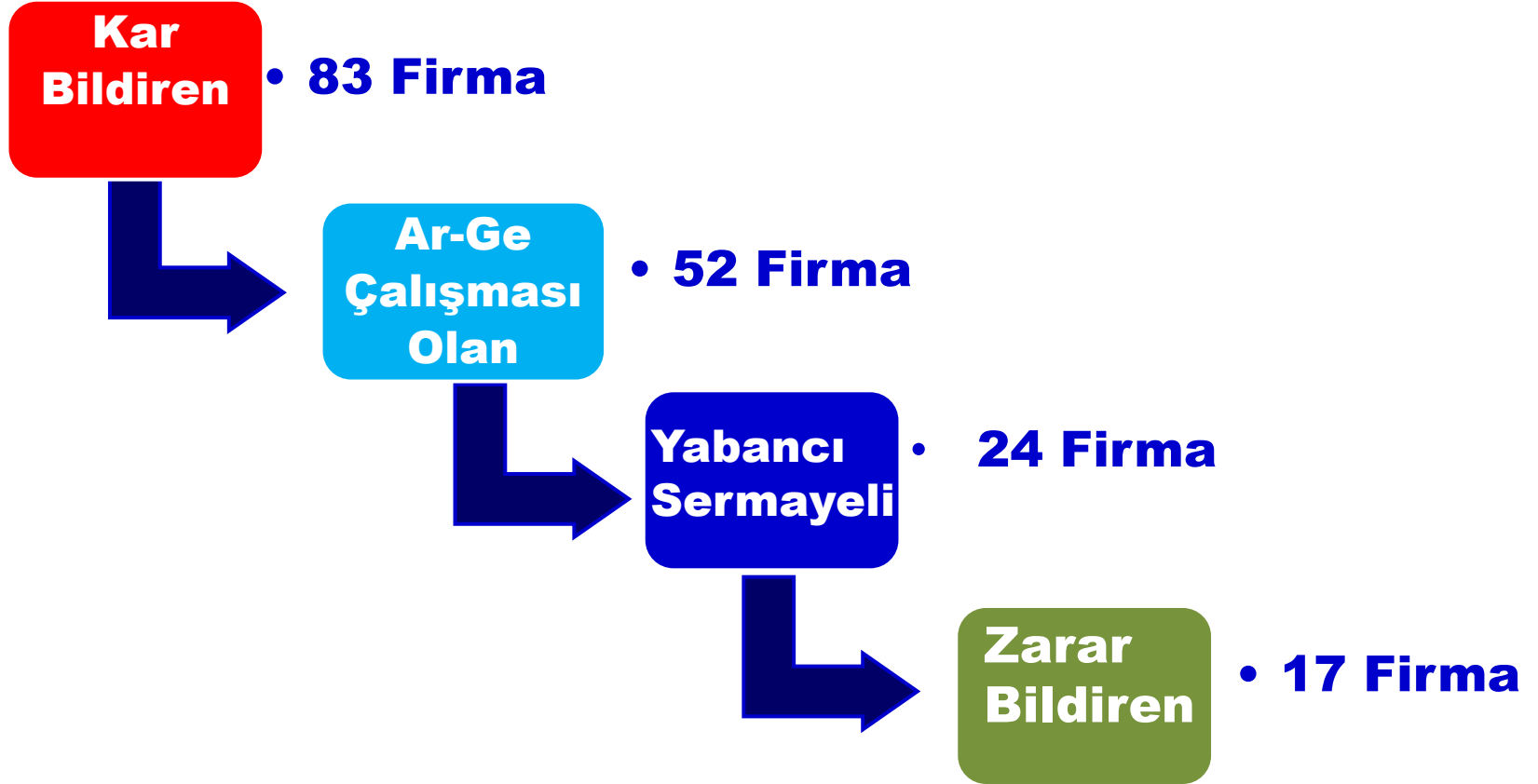
İMALAT SANAYİ DURUM ENDEKSİ İMALAT SANAYİ ÜRETİM ENDEKSİ İMALAT SANAYİ BÜYÜME ORANI

2018 YILI İLK ÇEYREKTE ATIL KAPASİTE İLE ÇALIŞMA NEDENLERİ

2018 YILI İLK ÇEYREKTE MALİ SORUNLARIN NEDENLERİ

100 BÜYÜK FİRMANIN SEKTÖRLER İTİBARIYLA ÜRETİMDEN SATIŞLARI

Sektör	Firma Sayısı	Üretimden Satışlar (TL)	Toplam İçindeki Pay (%)	2016/2017 Değişim Oranı (%)
KİMYA VE KİMYASAL ÜRÜNLER SANAYİ	19	29.345.511.550	44,3	45,4
GIDA SANAYİ	27	14.351.833.513	21,7	36,6
DEMİR-ÇELİK, METAL VE DÖKÜM SANAYİ	15	8.146.463.550	12,3	66,2
TAŞIT VE OTOMOTİV YAN SANAYİ	10	4.559.126.798	6,9	31,0
MADEN, TOPRAK, MERMER ve CAM SANAYİ	7	3.644.510.849	5,5	18,6
TEKSTİL VE DERİ ÜRÜNLERİ SANAYİ	8	2.998.864.068	4,5	22,6
KAĞIT VE BASIM SANAYİ	6	1.455.706.358	2,2	12,8
MAKİNA SANAYİ	3	688.682.559	1,0	32,0
ELEKTRİK-ELEKTRONİK SANAYİ	3	520.293.383	0,8	13,1
İNŞAAT SANAYİ	1	401.035.312	0,6	9,8
AĞAÇ VE MOBİLYA SANAYİ	1	149.505.171	0,2	29,6

Üretimden satışlar itibariyle 100 büyük firmanın **%78.3'ü kimya, gıda ve demir-çelik sektöründe** yoğunlaşmıştır.

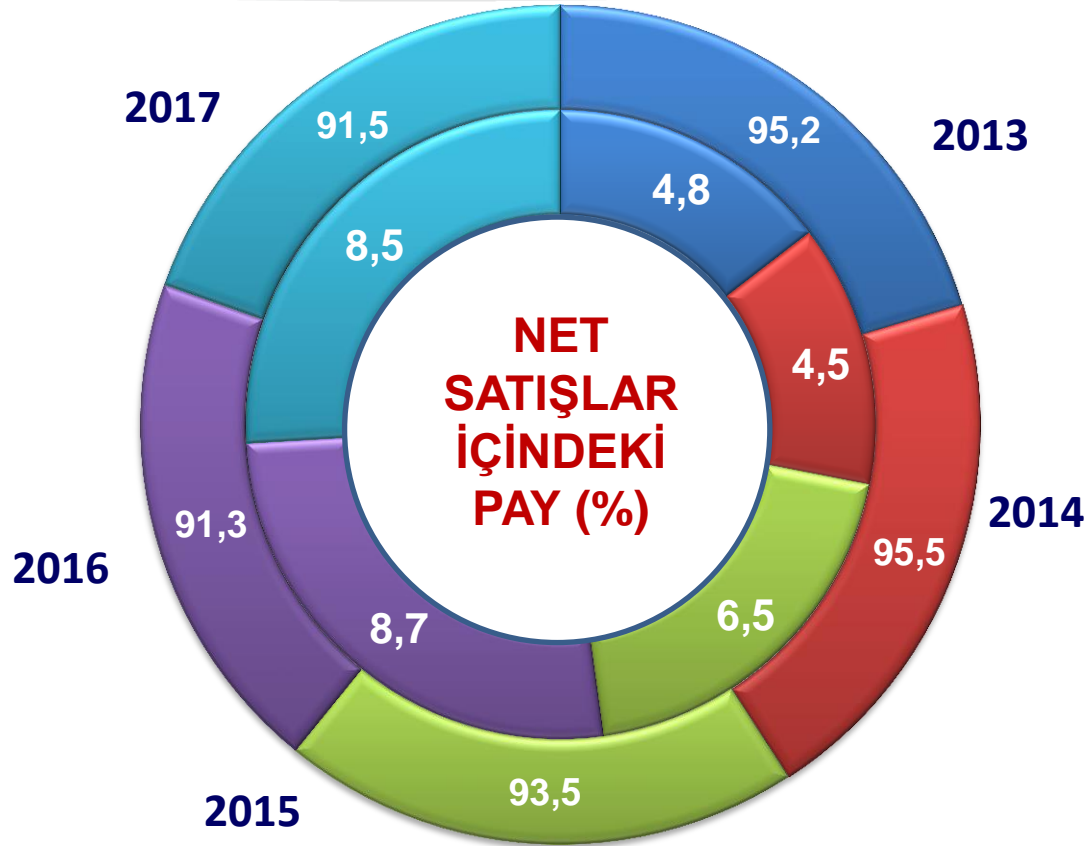
SIRA	FİRMA	ÜRETİMDEN SATIŞLAR (TL)
1	TÜPRAŞ A.Ş İZMİR RAFİNERİ MÜDÜRLÜĞÜ (KONS.)	17.212.444.984
2	PETKİM PETROKİMYA HOLDİNG A.Ş.	6.473.545.885
3	PHILSA PHILIP MORRIS A.Ş.-TORBALI ŞUBESİ	2.935.246.082
4	İZMİR DEMİR ÇELİK SANAYİ A.Ş.	2.526.646.667
5	ABALIOĞLU YEM-SOYA VE TEKSTİL A.Ş. ENTEGRE TESİSİ ŞUBESİ (KONS.)	1.887.077.383
6	BMC OTOMOTİV A.Ş.-İZMİR PINARBAŞI ŞUBESİ	1.622.233.974
7	JTI TÜTÜN ÜRÜNLERİ A.Ş.	1.380.441.340
8	X	XX
9	ÖZKAN DEMİR ÇELİK A.Ş.	1.043.105.739
10	İMBAT MADENCİLİK A.Ş.	974.230.184

İlk 10 firma, 100 büyük firmanın üretimden satışlarının %56,2'sini gerçekleştirmektedir.

2016/2017	CARİ DEĞİŞİM (%)	REEL DEĞİŞİM (%)
ÜRETİMDEN SATIŞLAR	40	26,3
TOPLAM CİRO	40	26,1
ÜRETİM DIŞI DİĞER GELİRLER	21	9,3
NET KAR	84	66,3
ÖZKAYNAK	23	10,7
NET AKTİF	19	7,5
FAİZ GİDERLERİ	65	48,8
BORÇLAR	17	5,9
BİLANÇO ZARARI	-52	-56,4

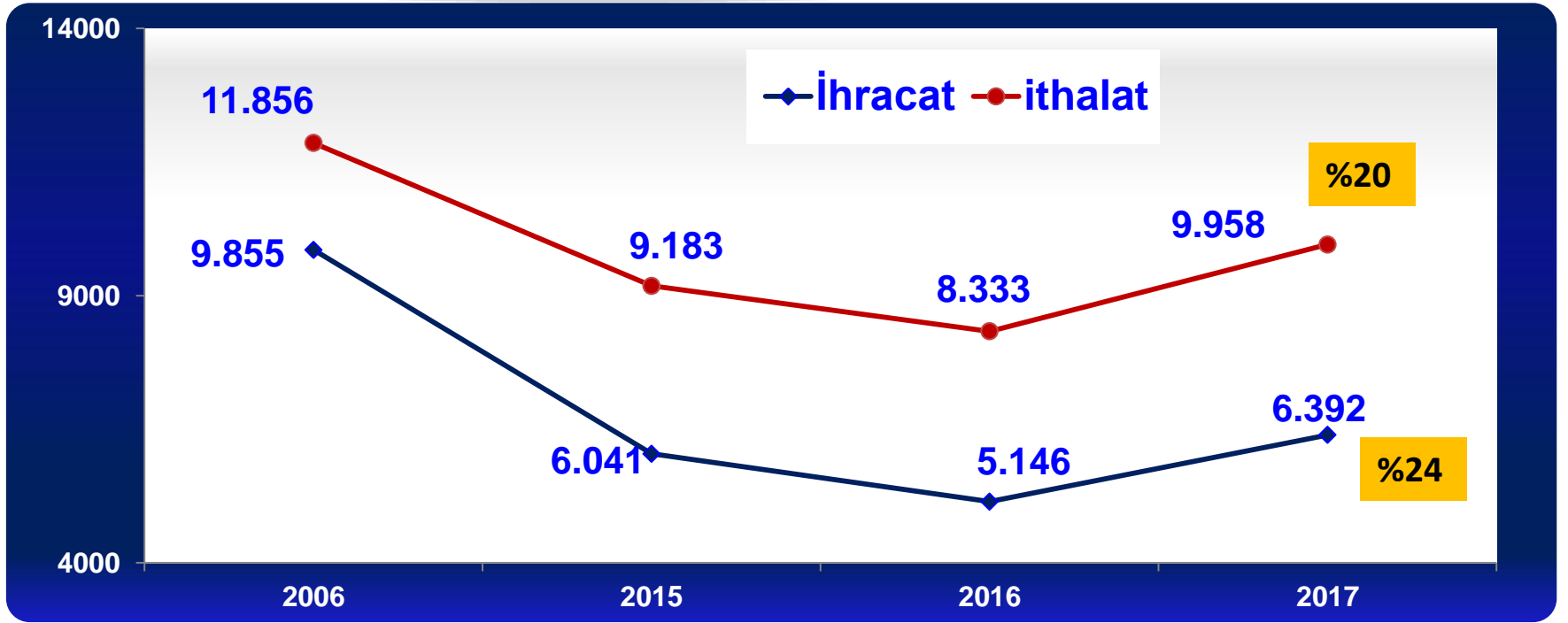
Temel verilere hem cari hem de reel yani enflasyondan arındırılmış olarak baktığımızda;
2017 yılında firmaların gösterdiği performansın, **son 10 yılın en iyisi** olduğu anlaşılmaktadır.

100 BÜYÜK FİRMANIN SATIŞLARININ DAĞILIMI (%)

100 büyük firmanın toplam satışları (ciro) içinde diğer satışların payı %5'lerden **%9**'lara yaklaşmıştır.

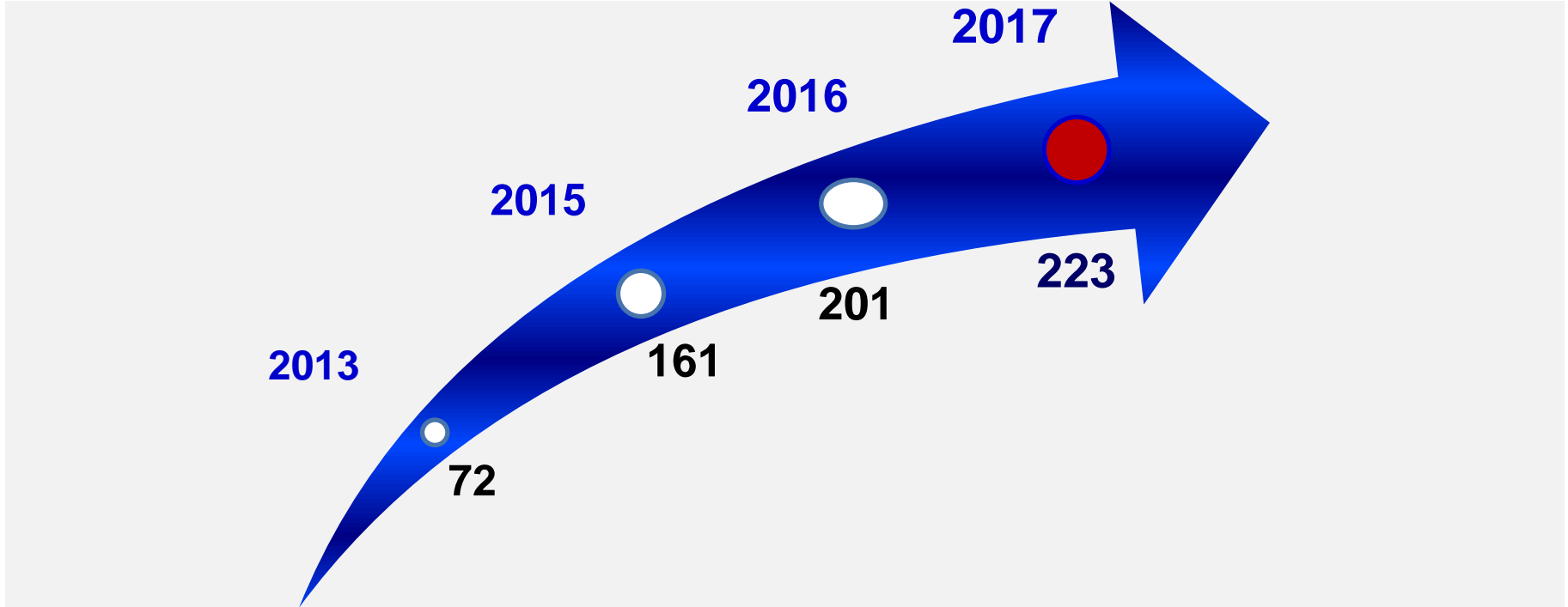
Ancak, 2017 yılındaki genel iyileşme bu veride de ortaya çıkmış, üretimin payında binde 2'lik bir olumlu yansıma gözlenmiştir.

İhracat pazarlarımızdaki siyasi ve ekonomik sıkıntılardan dolayı yaşanan daralmada tersine döndüğü ve son 2 yıla göre bir düzelme görünmektedir. Ancak, ithalattaki artış bu iyileşmeyi gölgelemektedir.

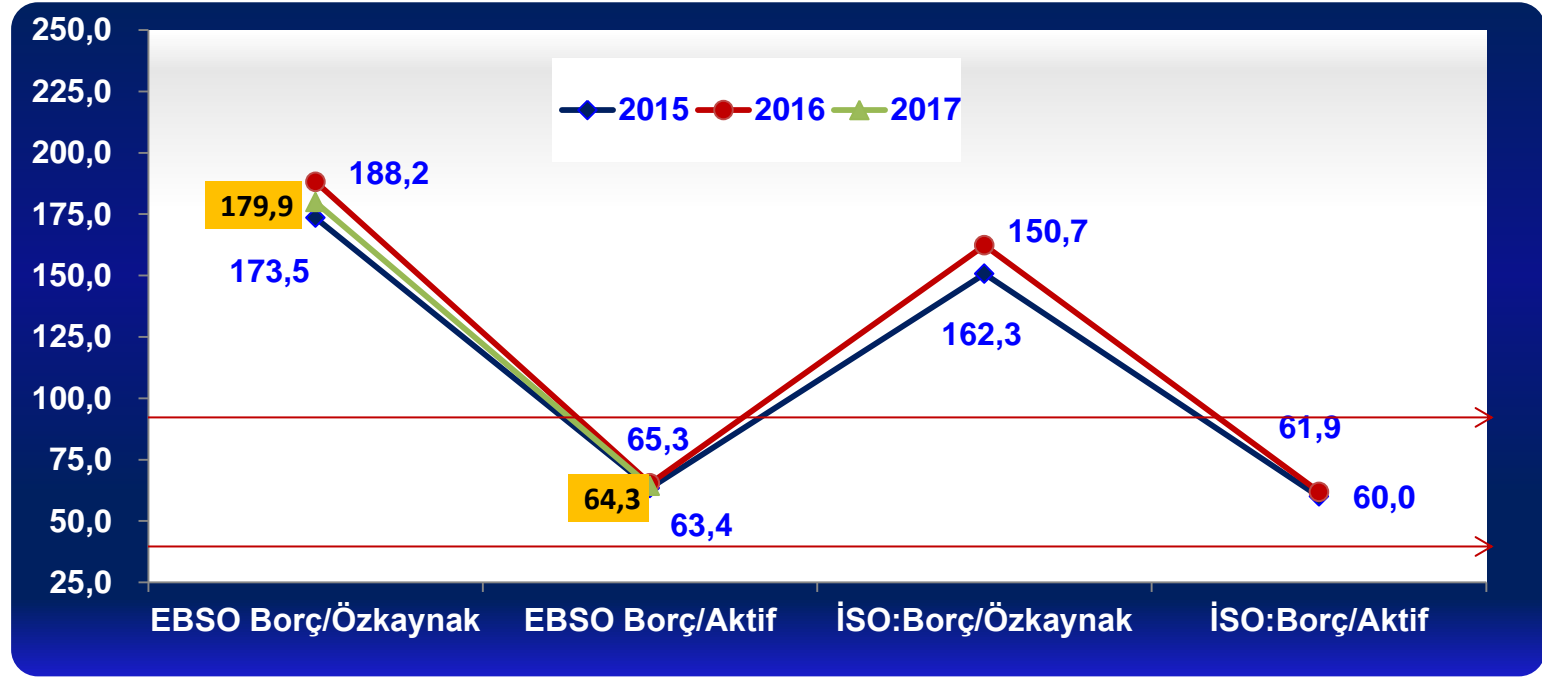
Kimya, gıda, kağıt-basım ve demir çelik net ithalatta, tekstil, taşıt, maden-toprak- mermer sektör grubu net ihracatta öne çıkmaktadır.

Orta gelir tuzağını aşabilmemiz için net ithalatçı sektörlerin ihtiyaç duyduğu ürün üretiminde yerleşmek, katma değeri büyütmek zorundayız.

Yüksek katma değerli üretime yönelik devlet desteklerinin bu kapsamda artırılması ve çeşitlendirilmesinin neticesini, artan Ar-Ge harcamalarında görmekteyiz.

2017 yılında 100 büyük firmamızın Ar-Ge giderlerinde, **%11**'lik bir artış gerçekleşmiştir. Taşıt sanayi, kimya ve demir çelik-metal sektörleri Ar-Ge konusunda öne çıkmaktadır.

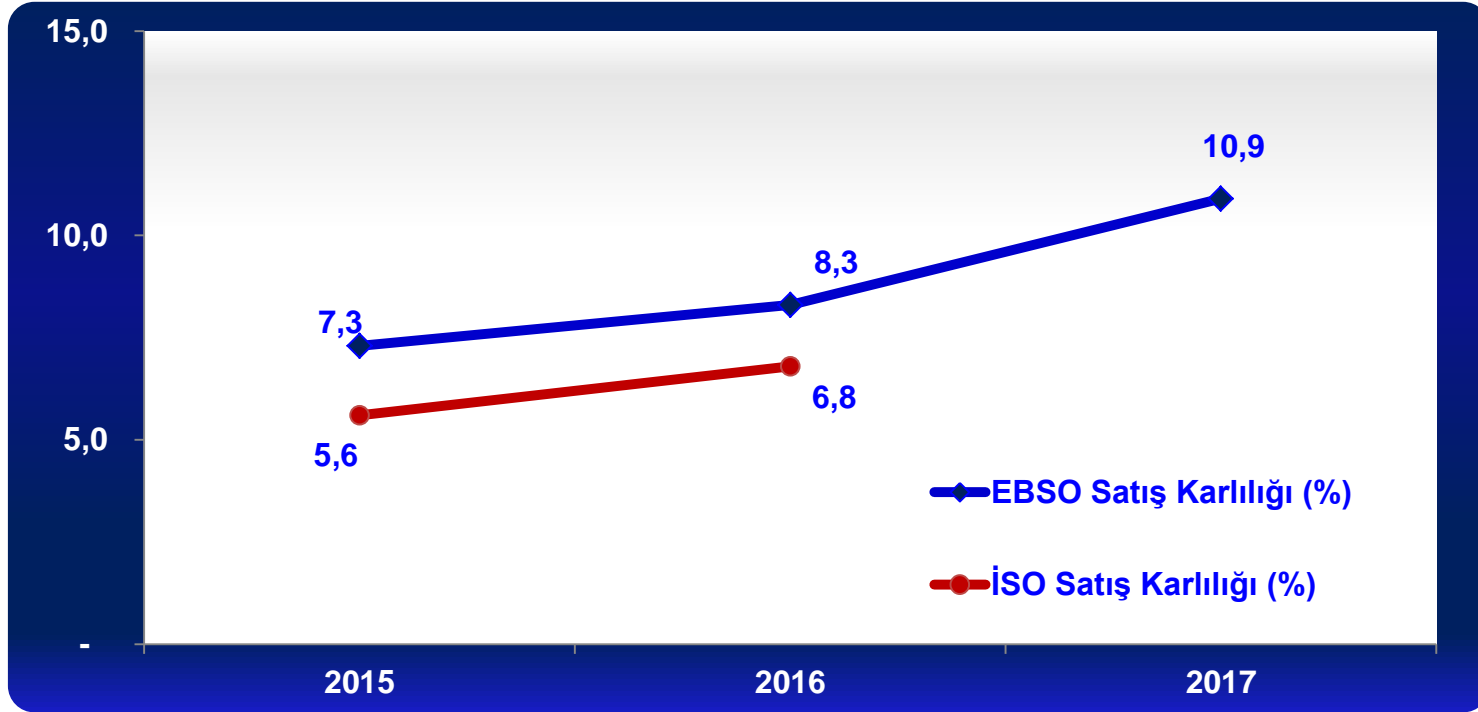

Borç/özkaynak oranı, firmaların finansman ihtiyacını özkaynaklarıyla mı yoksa borç yoluyla mı olduğunu anlamamızı sağlıyor. Oranın %100'ü aşması durumu risklidir. 2017 yılında firmalarımızın borçluluk performansında her ne kadar 9 puanlık bir azalış olsa da, risklerin artarak devam ettiği görülmektedir.

Borç/aktif oranı, işletmenin yatırımlarının finansmanında ne ölçüde borç kullanıldığını ifade eder. %50'nin altındaki oranlar tercih sebebidir.

Firmalarımızın borç/aktif oranının **%60**'ın üstünde seyretmesi taşıdıkları riski de ortaya koymaktadır.

2010 öncesinde her iki oran da risk sınırının altında idi. Yaşanan bu gelişmede kur ve faiz politikalarının rolü sorgulanmak durumundadır.

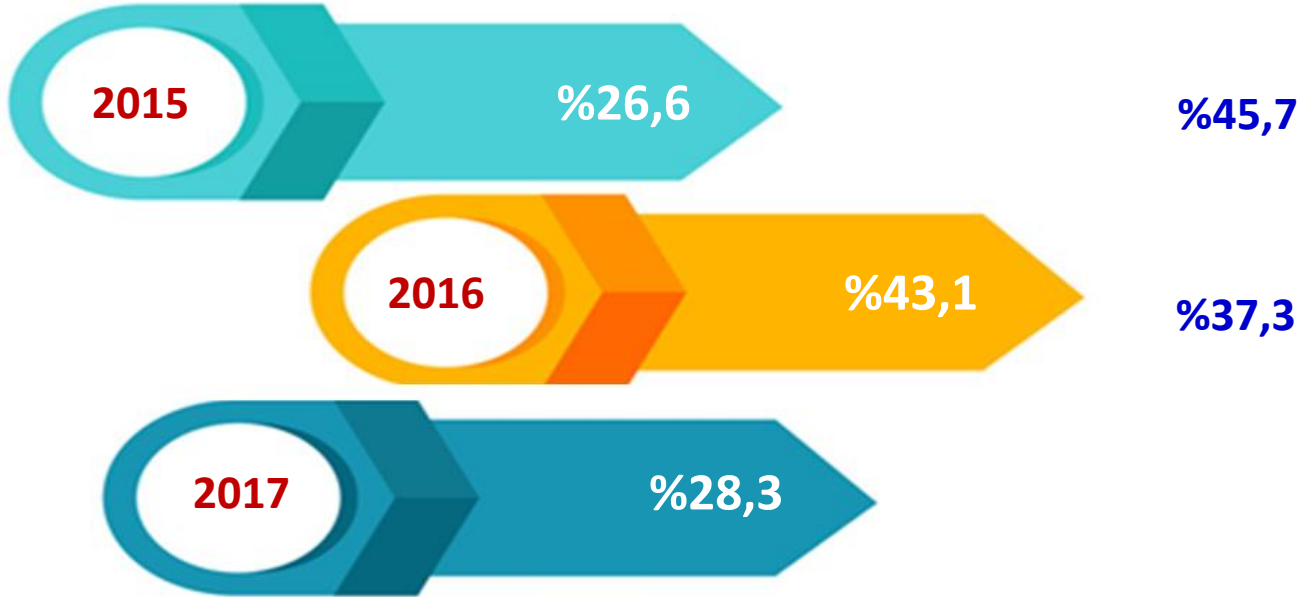
Karlılık oranları, işletme kaynaklarının ne ölçüde etkin kullanıldığını gösterir. Satış karlılığında 2011 ile başlayan azalma eğilimi 2014 yılında üretim dışı faaliyetlerin etkisi ile yerini artışa bırakmıştı.

2017 yılında net satışların %40 artması sonucu, satış karlılığı da son yılların en yükseğine çıkarak **%10,9** olarak gerçekleşmiştir.

EBSO 100

İSO 500

Dönem net karın faaliyet dışı gelirler içindeki payının %43'lerden **%28**'lere gerilemiş olması karda, iştilal konusu alanlardan elde edilen gelirin etkililiğini ortaya koymaktadır.

FİNANSMAN GİDERLERİNİN FAALİYET KAR/ZARARI İÇİNDEKİ PAYI

2015

2016

2017

EBSO 100

%54,3

%52,5

%31,7

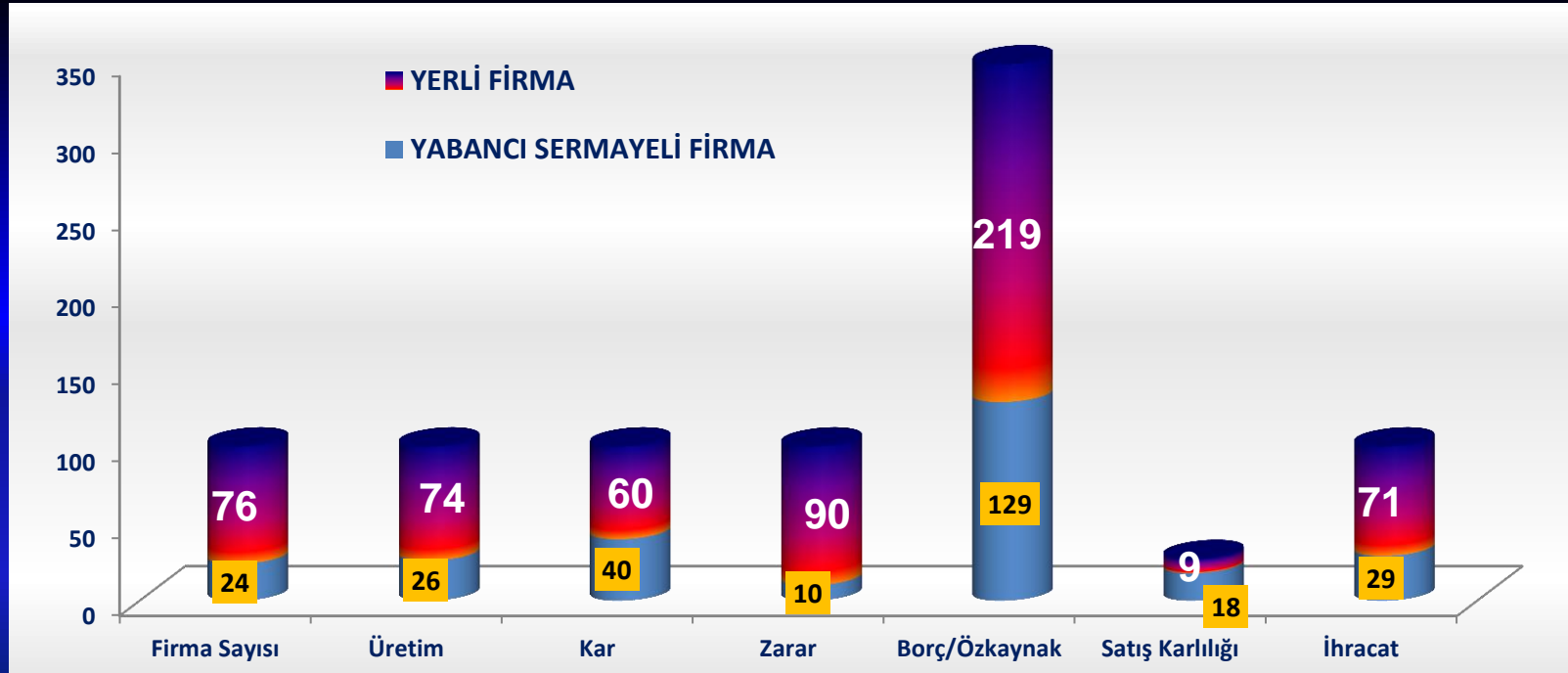
İSO 500

%63,4

%55,4

Sanayicimiz, geçmiş yıllarda faaliyet karının %50'sini aşan oranları finansman gideri için kullanırken, 2017 yılında bu oran **%31,7**'ye kadar gerilemiştir. Bu önemli bir düşüştür. Finansman maliyeti daha etkin yönetilmiştir. **Ama dünya ortalaması %16'dır.**

Borçluluk, kur dalgalanmaları ve faizlerdeki artışa rağmen sağlanan kredi destekleri ve üretim artışı bu gelişmede etkili olmuştur.

100 büyük firmanın **dörtte biri** kadar olan ve ortalama %75 oranında yabancı sermayeli firmaların özellikle finansman yönetiminde yerli firmalarımızdan çok daha başarılı olduğu görülmektedir.

Piyasa değeri >Türkiye Milli Geliri

2017 yılı cirosu ilk 100 büyük firmanın cirosunun 11,5 katıdır.

Marka değil bir ülke olsa, ilk 20 ekonominin içinde.

MUTLU BAYRAMLAR

@EYorgancilar

@ebsoorgtr